

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia listopada 2010 r.

**Pan
Michał Miszczyk
Prezes Zarządu
Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni
Sp. z o.o.
w Kielcach**

P/10/173
LKI-4101-08-03/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Rejonowym Przedsiębiorstwie Zieleni Sp. z o.o. w Kielcach (RPZ lub Spółka) kontrolę funkcjonowania Spółki m.in. w zakresie organizacji i przedmiotu działalności, sytuacji ekonomiczno-finansowej, sprawowania nadzoru właścicielskiego, wynagradzania członków rady nadzorczej i zarządu, przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych, zawierania umów w działalności gospodarczej oraz kontroli wewnętrznej w latach 2008-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność RPZ w zakresie objętym kontrolą.

Ocenę pozytywną uzasadnia w szczególności:

- prowadzenie działalności niewykraczającej poza sferę użyteczności publicznej;
- korzystna sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki;
- pobieranie przez Zarząd Spółki wynagrodzenia w wysokościach nieprzekraczających kwot dopuszczonych prawem;
- prawidłowe zabezpieczanie interesów Spółki w dziewięciu umowach na usługi prawne, doradcze, reklamowe i sponsoringu oraz nabywania i zbywania nieruchomości.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały w szczególności na:

- niewyliczeniu, zgodnie z zasadą ostrożniejszej wyceny, prawidłowej wysokości rezerw na świadczenia pracownicze w ciężar kosztów 2008 r.;
- naruszeniu zasad udzielania zamówienia publicznego na dostawę soli drogowej w sezonie 2009/2010;
- braku właściwego udokumentowania czynności z zakresu zamówień publicznych w czterech zbadanych w trakcie kontroli postępowaniach,
- wykonywaniu zadań z zakresu kontroli wewnętrznej przez osoby nieprzewidziane w zarządzeniu Pana Prezesa.

1. RPZ powstała w 1993 r. w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Działa na podstawie umowy spółki określającej przedmiot jej działalności, wysokość kapitału zakładowego oraz liczbę i wartość nominalną udziałów. Przedmiotem działalności RPZ w okresie objętym kontrolą było m.in.: uprawa, rozmnażanie i sprzedaż roślin, działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną, zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, realizacja projektów budowlanych, roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, roboty związane z budową dróg i autostrad, transport drogowy towarów, wynajem i zarządzanie nieruchomościami, niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych, działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni.

W 2008 r. wartość kapitału zakładowego Spółki wynosiła 589,5 tys. zł i była podzielona na 1.179 udziałów o wartości 500 zł każdy, natomiast na 30 czerwca 2010 r. kapitał zakładowy, wzrósł do 7.602,5 tys. zł i dzielił się na 15.205 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 500 zł każdy. Zwiększenie kapitału było rezultatem dokapitalizowania Spółki, przez jedynego udziałowca – Miasto Kielce, poprzez wniesienie wkładu pieniężnego oraz aportu w postaci nieruchomości.

2. W latach 2008-2009 sytuacja ekonomiczno-finansowa RPZ kształtowała się prawidłowo. Wprawdzie w 2008 r. majątek Spółki obniżył się z 5.978,7 tys. zł wg stanu na koniec 2007 r. do 5.613,6 tys. zł wg stanu na koniec 2008 r., tj. o 6,1%, ale w 2009 r. ponownie wzrósł do kwoty 14.803,6 tys. zł, tj. o 163,7% - główną przyczyną wzrostu wartości majątku było wniesienie przez Miasto Kielce do Spółki gruntu w zamian za udziały w Spółce.

W kontrolowanym okresie Spółka wypracowała zysk netto w wysokości 473,9 tys. zł w 2008 r. oraz 2.048,1 tys. zł w 2009 r. Przychody ogółem wzrosły do kwoty 17.402 tys. zł na koniec 2008 r. (28,2% w stosunku do 2007) r. oraz do kwoty 17.463 tys. zł na koniec 2009 r. (0,4%). Przychody z działalności podstawowej – obejmującej m.in. remonty dróg i chodników, ich odśnieżanie, wykonywanie usług w zakresie koszenia traw – wzrastały szybciej niż koszty jej prowadzenia. W strukturze kosztów dominowały wynagrodzenia wraz z pochodnymi, usługi transportowe, remontowe oraz zużycie materiałów i energii. Przychody Spółki pochodziły z działalności niewykraczającej poza sferę użyteczności publicznej.

Prezes Zarządu, z naruszeniem zasady ostrożnej wyceny, wyrażonej w art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości² nie dokonał, w 2009 r., przed zamknięciem ksiąg rachunkowych za 2008 r. wyliczenia w prawidłowej wysokości, wg stanu na 31 grudnia 2008 r., kwoty rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, o której mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2 i ust. 2a ww. ustawy i nie zaksięgował jej w ciężar kosztów 2008 r. Różnica pomiędzy prawidłowo wyliczoną (dopiero w październiku 2009 r.) rezerwą wg stanu na 31 grudnia 2008 r. a ujętą w księgach rachunkowych 2008 r., w wysokości 316,9 tys. zł została przez Spółkę wykazana w sprawozdaniu finansowym za 2009 r. w pozycji *strata z lat ubiegłych*.

3. Spółkę reprezentował jednoosobowy zarząd, który stosownie do wymogów art. 10a ust. 6 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej³ został powołany przez radę nadzorczą RPZ. Wysokość pobranego w poszczególnych latach wynagrodzenia przez zarząd Spółki, w tym: uposażenia miesięcznego, świadczeń dodatkowych oraz nagrody rocznej, nie przekroczyła kwot ustalonych art. 8 pkt 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁴.

4. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Spółki zamówieniami publicznymi miał zajmować się Dział Handlowy i Zamówień Publicznych. Faktycznie jednak w okresie objętym kontrolą postępowania przetargowe prowadzili pracownicy Spółki, zatrudnieni w innych komórkach organizacyjnych, tj. w Zakładzie Zaplecza Technicznego i Administracji oraz w Dziale Finansowo–Księgowym.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że powyższe uchybienie formalne może w przyszłości spowodować nieprawidłowości przy udzielaniu i nadzorowaniu udzielania zamówień publicznych.

Zasady udzielania zamówień publicznych zostały określone przez Pana Prezesa w dniach 8 października 2009 r. i 1 lutego 2010 r. poprzez opracowanie Instrukcji postępowania przetargowego oraz Regulaminu postępowania w sprawach dokonywania wydatków publicznych nieobjętych przepisami o zamówieniach publicznych.

5. Dla wszystkich czterech zbadanych zamówień publicznych prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego⁵ stwierdzono, że zamówienia udzielano z zachowaniem zasad określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych, za wyjątkiem stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, polegających na nieudokumentowaniu:

- ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w postępowaniach na *leasing posypywarki*, na *dostawę soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2008/2009* i na *zakup w 2009 r. wyrobów betonowych*;

² Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

³ Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

⁵ postępowania na *leasing posypywarki* za kwotę 609,6 tys. zł brutto, na *dostawę soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2008/2009* za kwotę 341,6 tys. zł brutto, na *zakup w 2009 r. wyrobów betonowych* za kwotę 452,4 tys. zł brutto oraz na *dostawę soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2009/2010* za kwotę 412,1 tys. zł brutto;

- daty i godziny złożenia ofert w postępowaniach na *leasing posypywarki*, na *dostawę soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2008/2009* i na *zakup w 2009 r. wyrobów betonowych*;
- daty złożenia uzupełnień ofert w postępowaniu na *zakup w 2009 r. wyrobów betonowych*;
- wywieszenia ogłoszenia na stronie internetowej zamawiającego oraz w jego siedzibie, zgodnie z art. 40 ust. 1 ww. ustawy, w postępowaniach na *dostawę soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2008/2009* oraz na *zakup w 2009 r. wyrobów betonowych*.

Spółka, na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, podpisała w dniu 23 listopada 2009 r. z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowo-Produkcyjnym Ger-Pol Sp. jawna A. Będkowski, J. Będkowska (Ger-Pol) umowę na dostawę 2.000 ton soli drogowej do zimowego utrzymania dróg w sezonie 2009/2010. Dostawy były realizowane sukcesywnie w zależności od potrzeb Spółki. Z uwagi na warunki atmosferyczne, zaszła konieczność zakupu dodatkowej (poza ww. umową) soli, służącej do utrzymania w należyłym stanie nawierzchni dróg. W okresie od 13 stycznia 2010 r. do 9 marca 2010 r. siedmiokrotnie zlecano dostarczenie łącznie 1.425 ton soli drogowej. W oparciu o te zlecenia dostarczono 1.009,04 ton soli drogowej za kwotę 245.616,59 zł brutto. Z powyższego wynika, że zakup ww. ilości soli (1.009,04 tony) nastąpił bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. W ten sposób naruszony został art. 7 ust. 3 ww. ustawy stanowiący, że zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pan Prezes, który akceptował do wypłaty faktury za zakupioną sól drogową, na kwotę 245.616,59 zł brutto, prokurent Spółki-główna księgowa Bogusława Adamczyk, która akceptowała łącznie z Panem Prezesem faktury do wypłaty za łączną kwotę 227.452,74 zł brutto oraz prokurent Spółki Paweł Zwierzchowski, który akceptował łącznie z Panem Prezesem do wypłaty faktury za łączną kwotę 18.163,85 zł brutto.

Udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokonywania w 2008 i 2009 r. zakupów części zamiennych do samochodów i maszyn będących w posiadaniu Spółki.

Pan Prezes, zgodnie z art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷, sporządzał i terminowo przekazywał prezesowi UZP roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.

6. Kontrola 9 (spośród 23) umów zawartych przez Spółkę na kwotę ogółem 62.509,19 zł, w zakresie usług prawnych, doradczych, sponsoringu, nabywania i zbywania nieruchomości,

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 ze zm.

z okresem obowiązywania 2008 – 2010 (I półrocze) oraz dokumentów stanowiących o ich rozliczeniu wykazała, że postanowienia umów prawidłowo zabezpieczały interesy RPZ a strony umowy wywiązały się z ich realizacji. Z wyjaśnień udzielonych w toku kontroli przez Prezesa RPZ wynika, iż zawarcie umów reklamowych i sponsoringu podyktowane było m.in. kreowaniem wizerunku Spółki.

7. Od 2004 r. w RPZ obowiązywały procedury kontroli wewnętrznej. W regulaminie organizacyjnym Spółki, obowiązującym od 3 stycznia 2008 r. przewidziano stanowisko rewidenta zakładowego, podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Do dnia 2 listopada 2009 r. pracownicy zajmujące stanowisko rewidenta zakładowego nie wykonywali wszystkich kontroli ujętych w planach kontroli (na osiem tematów kontroli w 2008 r. pięciu nie przeprowadzono w ogóle, jedną zrealizowano częściowo, natomiast w 2009 r. rewident zakładowy na siedem zaplanowanych tematów kontroli nie zrealizował sześciu). Ponieważ od dnia 2 listopada 2009 r. stanowisko rewidenta zakładowego pozostawało nieobsadzone, Pan Prezes zarządzeniem wewnętrznym nr 15/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. upoważnił główną księgową Spółki do powoływania komisji spośród osób wskazanych w zarządzeniu, w celu przeprowadzenia kontroli do momentu zatrudnienia rewidenta zakładowego. Do 30 czerwca 2010 r. komisje ustalone przez główną księgową Spółki zrealizowały sześć kontroli (nie stwierdzając nieprawidłowości w kontrolowanych obszarach), przy czym w składzie czterech komisji znajdowały się osoby nieprzewidziane w ww. zarządzeniu Prezesa.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) dokumentowanie szacowania wartości zamówień publicznych, dat i godzin złożenia ofert uzupełnień ofert oraz faktu zamieszczania ogłoszeń o zamówieniach publicznych na stronach internetowych oraz w siedzibie zamawiającego;
- 2) udzielanie zamówień publicznych wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych;
- 3) wykonywanie w Spółce zaplanowanych zadań w zakresie kontroli wewnętrznej oraz ich realizacja przez osoby do tego upoważnione.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.